

35. LET DRŽAVNOSTI IN SUVERENOSTI

36. LET PROJEKTA MSNZ

36. LET »KO JE ZADIŠALO PO SLOVENSKI VOJSKI« V KOČEVSKI REKI

"Nihče ne more govoriti bolj zgovorno za mir kot tisti, ki so se borili v vojni."

—Ralph Bunche, Nobelov nagrajenec za mir, 1950

Datum: 29. 10. 2026

Številka: 09/26-1

Uredništvom slovenskih tiskanih in elektronskih medijev

Izjava za javnost Zveze MORiS: Državne slovesnosti morajo povezovati – prostor naj bo tudi za naše prapore

Ob praznovanju dneva suverenosti na dan 25. oktober Zveza MORiS, izreka iskrene čestitke vsem veterankam in veteranom vojne za samostojno Slovenijo ter vsem državljanom in državljanom Republike Slovenije.

Dan suverenosti je praznik ponosa, domoljubja in spoštovanja do vseh, ki so skozi stoletja ohranjali slovensko narodno zavest, jezik, kulturo in neomajno željo po lastni državi. Je simbolni trenutek zaključka osamosvojitvenih procesov, katerih korenine segajo globoko v zgodovino slovenskega naroda in so svoj vrhunec dosegle z osamosvojitvijo Republike Slovenije leta 1991 ter dokončnim odhodom zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade s slovenskega ozemlja 25. oktobra 1991.

Brez Brionske deklaracije tudi pot do dneva suverenosti ne bi bila enaka

Ob praznovanju dneva suverenosti ne smemo pozabiti na enega ključnih političnih in diplomatskih dogodkov slovenske osamosvojitve – **sprejetje Brionske deklaracije 7. julija 1991 in njeno potrditev v Skupščini Republike Slovenije 10. julija 1991.**

Brionska deklaracija je bila rezultat zahtevnih pogajanj in doseženega sporazuma o prenehanju vojaških aktivnosti, umiku oziroma vrnitvi enot Jugoslovanske armade na izhodiščne položaje ter vzpostavitvi pogojev za politično in mirno reševanje nastalega položaja. Njena potrditev v slovenski skupščini je pomenila izjemno pomembno politično odločitev, ki je omogočila nadaljevanje osamosvojitvenih procesov po diplomatski poti.

S tem so bili ustvarjeni pomembni pogoji za nadaljnja pogajanja in poznejšo odločitev o dokončnem umiku Jugoslovanske armade iz Republike Slovenije. Brez takrat doseženega sporazuma, politične modrosti in pripravljenosti na zahtevne kompromise bi bila pot do popolne slovenske suverenosti nedvomno drugačna in bistveno bolj negotova.

Zato se moramo ob dnevu suverenosti spomniti tudi 7. in 10. julija 1991, datumov, ki sta bila odločilnega pomena za mirno nadaljevanje osamosvojitvenih procesov.

Žal ugotavljamo, da je ta pomembni del slovenske osamosvojitvene zgodovine v javnem in političnem spominu vse preveč zapostavljen. Zdi se, da sta tako leva kot desna politika skoraj povsem pozabili na pomen Brionske deklaracije, njenega sprejetja in potrditve v slovenski skupščini ter na odgovornost vseh, ki so takrat s političnimi in diplomatskimi odločitvami

prispevali k prenehanju vojaških spopadov in ustvarjanju pogojev za dokončni odhod JA iz Slovenije.

Slovenska osamosvojitev ni bila samo vojaška zmaga, temveč tudi rezultat politične odločnosti, diplomatske modrosti, pogajanj in sposobnosti doseganja sporazumov v najtežjih zgodovinskih trenutkih. Če želimo spoštovati zgodovinsko resnico, moramo spoštovati vse njene ključne dogodke in vse, ki so k njim prispevali, ne glede na današnje politične delitve.

Ob tej priložnosti izrekamo iskreno zahvalo Slovenski vojski, ki je izkazala pripravljenost in ponudila organiziran prevoz praporščakov na slovesnost v Koper. Takšno dejanje razumemo kot izraz spoštovanja do veteranskih in domoljubnih organizacij, njihovih praporov ter vrednot slovenske osamosvojitve. Ponudbo Slovenske vojske še posebej cenimo, saj potrjuje pomen sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in ohranjanja tradicij, ki nas povezujejo.

Žal pa kljub tej dobrodošli gesti Slovenske vojske praporščak Zveze MORiS, ki simbolizira pomemben del slovenske osamosvojitvene zgodovine, predanost domovini in spoštovanje do vseh, ki so se zanj borili, na slovesnosti ni bil prisoten, saj s strani organizatorja nismo prejeli ustreznega vabila za sodelovanje s praporom.

Prepričani smo, da si državni praznik, kakršen je dan suverenosti, ne zasluži praznovanja, ki namesto povezovanja ustvarja občutek izključevanja in delitev med Slovenkami in Slovenci.

Osamosvojitev Republike Slovenije je zgodovinski dosežek slovenskega naroda, utemeljen na enotnosti, pogumu, odločnosti in skupni želji po življenju v lastni državi. Prav zato morajo biti državne slovesnosti ob obletnicah osamosvojitvenih dogodkov priložnost za povezovanje, medsebojno spoštovanje in dostojanstveno ohranjanje zgodovinskega spomina, ne pa prostor za razlike in delitve.

V Zvezi MORiS poudarjamo, da si vsi, ki so prispevali k nastanku samostojne Slovenije, zaslužijo enakovredno spoštovanje in dostojno mesto pri obeleževanju dogodkov iz naše osamosvojitvene zgodovine. Prapori veteranskih in domoljubnih organizacij niso zgolj protokolarni simboli, temveč predstavljajo ljudi, njihova dejanja, žrtve in vrednote, zaradi katerih danes živimo v samostojni državi.

Želimo si, da bi se podobnim situacijam v prihodnje izognili, zato organizatorje državnih slovesnosti spoštljivo pozivamo, naj z vključujočim pristopom in ustreznim spoštovanjem omogočijo sodelovanje s prapori vsem organizacijam, ki negujejo domoljubje in spoštovanje do domovine ter ohranjajo spomin na častno preteklost slovenskega naroda, slovensko osamosvojitev in njene vrednote.

Državni prazniki pripadajo vsem državljanom in državljanom Republike Slovenije in ne smejo postati razlog za razdvajanje tistih, ki jih povezuje skupna zgodovina.

Zveza MORiS bo tudi v prihodnje odločno in dostojanstveno zagovarjala vrednote slovenske osamosvojitve, spoštovanje zgodovinske resnice, domoljubje ter povezovanje vseh, ki jim je samostojna in suverena Slovenija iskrena vrednota.

Zato mora Dan suverenosti ostati praznik enotnosti slovenskega naroda, spoštovanja celotne osamosvojitvene zgodovine in ponosa na samostojno Republiko Slovenijo.

S spoštovanjem,

Peter Vaš, predsednik